

Miljöutskottet

Statsrådets redogörelse om planen för de offentliga finanserna 2020—2023

Valtiovarainvaliokunnalle

INLEDNING

Remiss

Statsrådets redogörelse om planen för de offentliga finanserna 2020—2023 (SRR 2/2019 rd): Ärendet har lämnats till miljöutskottet för eventuellt utlåtande till finansutskottet. Tidsfrist: 11.11.2019.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- konsultativ tjänsteman Armi Liinamaa, finansministeriet
- finansråd Tarja Sinivuori-Boldt, finansministeriet
- specialsakkunnig Mikko Friipyöli, miljöministeriet
- byggnadsråd Timo Tähtinen, miljöministeriet
- jurist Marko Nurmikolu, Finlands Kommunförbund.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmänt

Miljöutskottet har granskat planen för de offentliga finanserna huvudsakligen med tanke på det egna förvaltningsområdet, men också mer allmänt med tanke på hållbar utveckling och en klimatpolitik som spänner över flera förvaltningsområden. Utskottet hänvisar till sitt utlåtande MiUU 5/2019 rd om budgetpropositionen och fäster finansutskottets uppmärksamhet särskilt vid följande aspekter.

Den totala anslagsnivån för miljöministeriets huvudtitel sjunker under ramperioden från 278 miljoner euro till 205 miljoner euro. Detta beror på de tillägg av engångsnatur som genomförs i början av ramperioden, i synnerhet i fråga om naturskyddet. Utskottet anser att en satsning på naturskydd på nästan 100 miljoner euro är utmärkt, men konstaterar samtidigt att i synnerhet försämringen av den biologiska mångfalden inte har kunnat stoppas och att den svaga utvecklingen till denna del kräver ytterligare åtgärder också senare.

Utlåtande MiUU 6/2019 rd

I budgetpropositionen har det nu några år ingått ett avsnitt om hållbar utveckling. Där sammanfattas de viktigaste åtgärderna inom respektive förvaltningsområden för att främja hållbar utveckling. Finland är en internationell föregångare då vi försöker göra hållbar utveckling till en del av budgetplaneringen. Utskottet uppmuntrar till vidareutveckling av bedömningen genom att indikatorer som beskriver den sociala och ekologiska välfärden införs i enlighet med regeringsprogrammet som komplement till och stöd för de vanliga ekonomiska indikatorerna. Med tanke på åtgärdernas genomslagskraft är det väsentligt att målen för hållbar utveckling integreras i verksamheten inom respektive förvaltningsområden. Det är också viktigt att säkerställa att olika stödmechanismer inte samtidigt orsakar extra miljöbelastning, medan åtgärder mot belastningen vidtas på andra håll. Utskottet lyfter fram behovet av konsekvens och effektivitet i politiken och samarbete mellan de olika sektorerna inom förvaltningen vid planeringen av verksamheten och resursfördelningen.

OECD har utvecklat ett verktyg för att fastställa vilka stöd som är skadliga för miljön. Detta verktyg har också utnyttjats i de utredningar som genomförts i Finland och där man har inventerat miljöskadliga stöd. Miljöskadliga stöd finns i synnerhet i skattesystemet. De finns dock också bland anslagen. Miljöskadliga stöd har i allmänhet positiva effekter med tanke på andra politiska mål, vilket bör beaktas vid bedömningen av dem. I budgetförslaget har man i enlighet med OECD:s modell bedömt skadliga skatteutgifter som strukturellt gynnar bevarandet av fossila bränslen. Enligt uppskattning uppgår de miljöskadliga stöden till sammanlagt cirka 3,6 miljarder euro, varav 1,4 miljarder riktas till trafiksektorn, 1,1 miljarder euro till jordbrukssektorn och 1,1 miljarder euro till energisektorn.

Regeringsprogrammets ambitiösa klimatmål och strukturella ändringar som främjar en koldioxidsnål cirkulär ekonomi och bioekonomi samt ren teknik skapar hållbar tillväxt och välfärd och främjar också exportmöjligheterna. Målen i budgetförslaget förutsätter ett rekordstort antal nya eller återinförda bidrags- och stödanslag eller stödanslag. Dessa anslag förutsätter finansiering också under ramperioden. Beredningen av stora strukturella reformer, såsom en ekologisk skattereform inklusive skattebehandlingen av torv och sloandet av skadliga företagsstöd, pågår fortfarande. I budgetpropositionen avvecklas skattesänkningen för paraffinisk dieselolja, 110 miljoner euro. Avsikten är att slopa systemet för återbäring av energiskatt för den energiintensiva industrin från och med 2022 och sänka elskatten i skatteklass II på ett budgetneutralt sätt. Utskottet betonar behovet av att inom kort fatta beslut om strukturella reformer, så att reformerna kan genomföras under ramperioden.

Vid sidan av andra styrmedel betonar utskottet också att det inom den offentliga upphandlingen finns betydande potential att förbättra den offentliga ekonomins ekologiska hållbarhet och uppnå klimat- och miljömålen. I september 2019 inleddes arbetet med en gemensam strategi för offentlig upphandling. Arbetet leds av finansministeriet, och sektorministerierna främjar målen för sina respektive förvaltningsområden utifrån gemensamma riktlinjer. Den offentliga upphandlingen uppgår till 35 miljarder och är på det samhällsekonomiska planet så stor att den genom upphandlingen av nya energi- och resurseffektiva lösningar och cleantech-lösningar också kan vara en betydande marknadspåverkare. Genom offentlig upphandling kan man således också främja utvecklingen och testningen av nya lösningar först på hemmamarknaden och genom dessa referenser också främja exportpotentialen. Utskottet betonar att utnyttjandet av potentialen i praktiken förutsätter att kommunernas kompetens utvecklas och att bästa praxis sprids. Kompetenscentret

Utlåtande MiUU 6/2019 rd

för hållbar och innovativ upphandling (Keino), som inrättats för att främja detta, stöder de upphandlande enheterna i det praktiska arbetet. Utskottet betonar att kontinuiteten i centrets verksamhet och därmed möjligheten till långsiktigt arbete bör tryggas för att målen ska nås.

Klimatåtgärder

Enligt budgetpropositionen främjas koldioxidneutraliteten med sammanlagt cirka 2,0 miljarder euro år 2020. Det är uppskattningsvis 347 miljoner euro mer än vad som budgeterades för motsvarande åtgärder i den ordinarie budgeten för 2019. De största satsningarna inom detta område är de utifrån regeringsprogrammet föreslagna permanenta anslagsökningarna och anslagsökningarna av engångsnatur inom naturskyddet, jordbruket, kretsloppsekonomin och utvecklingssamarbetet. Utskottet betonar att målet om koldioxidneutralitet 2035 förutsätter kraftigare åtgärder och stöd för dem än för närvarande, vilket ökar trycket på ytterligare satsningar under ramperioden.

Med tanke på en övergripande klimatpolitik är det nödvändigt att granska åtgärderna inom alla förvaltningsområden. Det är därför bra att man inom alla förvaltningsområden har identifierat målet att stävja klimatförändringen och att övergå till ett koldioxidsnålt samhälle. Målet är att öka klimatpolitikens långsiktighet, planmässighet och kostnadseffektivitet genom åtgärder enligt den klimatpolitiska planen på medellång sikt fram till 2030 och rapportera om dem till riksdagen i enlighet med klimatlagen.

Utskottet pekar dels på omfattningen av de utmaningar som klimatförändringen och utarmningen av den biologiska mångfalden medför, dels på behovet av en systemisk förändring för att göra samhällsstrukturen hållbara.

Utskottet betonar att ambitiösa klimatkrav främjar den inhemska efterfrågan och samtidigt skapar inhemska referenser och därmed också främjar möjligheterna till export av ren teknik. Genomförandet av klimatpolitiken medför således ekonomisk tillväxt och tryggar samtidigt välfärden även i framtiden. Vid genomförandet av klimatpolitiken måste man dock se till att den är socialt rättvis, vilket i framtiden förutsätter nya sätt att vid behov kompensera den höjning av kostnadsnivån som beror på klimatpolitiken, i synnerhet för låginkomsttagare.

Utskottet anser det vara viktigt att man under ramperioden effektivt strävar efter att undanröja de administrativa hindren för småskalig produktion av förnybar energi och främja till exempel en lönsam användning av lösningar för solenergi i bostadsaktiebolag. Reparationsunderstöd för uppvärmningssystem behövs för att stödja hushållen i genomförandet av hållbara lösningar, eftersom en förändring mot kolneutrala lösningar snart måste åstadkommas. Genom nybyggnation genomförs förändringen alltför långsamt, och därför behövs det incitament för att reparera det befintliga byggnadsbeståndet. I synnerhet när energipriset stiger förkortas återbetalningstiden för hållbara uppvärmningslösningar, så ofta är energirenoveringarna i vilket fall som helst ekonomiskt lönsamma. Med ekonomiska incitament är det möjligt att få igång reparationer mycket snabbt. Staten bör också främja en oberoende informationsstyrning, eftersom brister i husbolagens och disponenternas tekniska och ekonomiska kunnande kan leda till att energirenoveringarna blir mindre attraktiva.

Utlåtande MiUU 6/2019 rd

För att främja klimatpolitiken inom markanvändningssektorn föreslås ett tillägg på 19,8 miljoner euro till naturresursekonomin under moment 30.40.22 (Främjande av naturresurs- och bioekonomi) under jord- och skogsbruksministeriets huvudtitel. För att stärka kolsänkorna och minska utsläppen inom markanvändningssektorn föreslås ett permanent tillägg på 10 miljoner euro, som ska stiga till 14,5 miljoner euro från och med 2021. Utskottet betonar att det fortfarande är svårt att bedöma kostnaden för utsläppsminskningar inom markanvändningssektorn på längre sikt, eftersom det delvis beror på åtgärder som gäller hela EU och på EU-beslut som ännu inte har fattats. På grund av osäkerheten måste den kalkylerade bördan och kostnaderna bedömas på nytt under ramperioden.

Miljö- och naturvård

Utskottet anser det motiverat att under ramperioden satsa förutom på naturskydd särskilt på bio- och kretsloppsekonomi, åtgärder för att uppnå klimatmålen samt på att förbättra tillståndet i Östersjön och andra vattendrag. För genomförandet av det strategiska programmet för främjande av cirkulär ekonomi anslås sammanlagt 2,7 miljoner euro för 2021—2023. Innan kostnaderna kan täckas genom avgifter är det också viktigt att satsa på kostnaderna för underhåll av dataplattformen för avfall och sidoströmmar.

Utskottet betonar betydelsen av långsiktigt arbete inom vattenvården. Resultaten syns långsamt, men det långsiktiga arbetet ger resultat. Programmet för effektivisering av vattenskyddet grundar sig på planerna och åtgärdsprogrammen för vattenvården och havsvården. Med hjälp av programmen riktas konkreta åtgärder till de mest verkningsfulla åtgärderna för att förbättra vattnens tillstånd. Samtidigt stärks samarbetet mellan aktörerna och införs nya verksamhetssätt och metoder.

Att planenligt slutföra handlingsprogrammet för skogarna i södra Finland (Metso) är ett viktigt sätt att skydda den biologiska mångfalden. Åtgärder behövs dock också i ekonomiskogar; bland annat måste skogsbehandlingsmetoderna fortsatt utvecklas så att de blir mångsidigare. Handlingsprogrammet för att förbättra tillståndet i försvagade livsmiljöer (Helmi) är ett viktigt nytt program för skydd av den biologiska mångfalden. Det finns också till denna del behov av långfristig finansiering, eftersom det under 2020 bereds ett principbeslut av statsrådet om programmet Helmi. Avsikten är att ställa upp mål för programmet fram till 2030. För att skydda hotade arter och den biologiska mångfalden måste invasiva arter effektivare avlägsnas från exempelvis fågelvåtmarker.

Dessutom är det eftersatta underhållet i de nationalparker och andra strövområden som Forststyrelsen vårdar så betydande att det krävs långsiktigt arbete att åtgärda problemet. Särskilt skötseln av de fästningar, slottsruiner och andra värdefulla historiska objekt som för några år sedan överfördes till Forststyrelsen är mer utmanande och dyrare än underhållet av vandringsleder eller serviceanordningar. I fråga om kulturarvsobjekten har det uppskattats att det eftersatta underhållet uppgår till rentav 70 miljoner euro, så den nivåhöjning som nu föreslås löser inte detta problem. Utskottet betonar att man under ramperioden bör sträva efter att undersöka hur en ändamålsenlig omsorg om kulturarvsobjekten kan ordnas och finansieras så effektivt som möjligt.

Närings-, trafik- och miljöcentralerna sköter i egenskap av regionala myndigheter miljöförvaltningens uppgifter, det vill säga miljöskydd, styrning av områdesanvändningen och byggandet,

Utlåtande MiUU 6/2019 rd

naturskydd, uppföljning av miljöns tillstånd samt användning och vård av vattenresurser. Utskottet konstaterar att närings-, trafik- och miljöcentralernas omkostnader har budgeterats under arbets- och näringsministeriets huvudtitel, moment 32.01.02. Arbets- och näringsministeriet ansvarar för den administrativa styrningen av NTM-centralerna, men miljöministeriet ställer i resultatstyrningen upp resultatmålen för sitt förvaltningsområde. Utskottet betonar behovet av att trygga miljöförvaltningens funktion och kvalitet. De tidigare ramnedskärningarna har minskat NTM-centralernas personal också inom ansvarsområdet miljö så att det är svårt att genom interna anpassningsåtgärder ersätta den kompetensförlust som orsakades av de pensioneringar som inföll samtidigt. Antalet årsverken inom närings-, trafik- och miljöcentralernas miljöområde minskade med 26 procent mellan 2010 och 2018. Resursläget inom närings-, trafik- och miljöcentralernas ansvarsområde för miljön varierar på olika håll i Finland, men särskilt vid NTM-centralen i Nyland hotar verksamhetens kvalitet försämrans om de föreslagna minskningarna genomförs. Utskottet betonar att skötseln av lagstadgade uppgifter inte äventyras och att inte heller nivån på kundservicen får sjunka. En försämring av servicenivån kan skada inte bara omfattningen och effektiviteten i miljöskyddstillsynen, utan indirekt också den ekonomiska aktiviteten i regionen.

Utskottet konstaterar att de utmaningar klimatförändringen medför kräver gedigna kunskaper om naturens mekanismer, deras orsakssamband och verkningsfulla metoder för att minska utsläppen. Det finns också ett större behov än tidigare av en mångdisciplinär, tvärspektoriell strategi. Ett praktiskt bevis på detta är att efterfrågan på klimatpanelens sakkunskap har ökat. Klimatpanelen har snabbt etablerat sin plats som ett vetenskapligt, oberoende sakkunnigorgan och har en viktig roll som producent av oberoende information som underlag för det politiska beslutsfattandet och för den offentliga debatten. Utskottet anser att också försvagningen av den biologiska mångfalden är en utmaning som förvärras på samma sätt som klimatförändringen. Därför måste tillgången till vetenskaplig, oberoende expertis stärkas såväl i beredningen av det politiska beslutsfattandet som i den allmänna debatten. Utgående från den modell som klimatpanelen erbjuder har Finland också fått en naturpanel, men dess finansiering har inte tryggats och etablerats på samma sätt som klimatpanelen. Utskottet betonar behovet av att trygga den långsiktiga finansieringen av naturpanelen.

Bostadspolitik

Miljöutskottet har under de senaste åren flera gånger betonat behovet av en långsiktig bostadspolitik och ansett att målet bör vara ett längre utvecklingsprogram som sträcker sig över flera regeringsperioder. Riksdagen har med anledning av miljöutskottets utlåtande MiUU 1/2018 rd och revisionsutskottets betänkande ReUB 3/2018 rd om utveckling av bostadspolitiken förutsatt att det utarbetas ett övergripande och målinriktat utvecklingsprogram för bostadspolitiken som sträcker sig över åtta år. Som en del av utvecklingsprogrammet ska det utarbetas ett förvaltningsövergripande utvecklingsprogram för bostadsområden som stöd för en positiv utveckling i områdena och för att förebygga segregation. Programmet ska på lång sikt trygga en god nivå på tjänster och boende och stärka livskraften i bostadsområdena. Dessutom ska det i samband med programmet utredas hur man genom närings-, region- och utbildningspolitiken kan förebygga problem med boendet i regioner på tillbakagång. Organiseringen av det bostadspolitiska utvecklingsprogrammet håller för närvarande på att färdigställas. Den redogörelse som bereds i enlighet med regeringsprogrammet ska lämnas till riksdagen hösten 2020. Utskottet anser att den parlamentariska di-

Utlåtande MiUU 6/2019 rd

mensionen är mycket viktig i beredningen och anser att redogörelsen ger goda möjligheter att skapa en mer långsiktig bostadspolitik.

Till övriga delar hänvisar utskottet i fråga om bostadspolitiken till sitt utlåtande MiUU 5/2019 rd om budgetpropositionen.

Målet med åtgärdsprogrammet Sunda lokaler 2028 är att sanera offentliga byggnader och effektivisera behandlingen och rehabiliteringen av alla som uppvisar symtom till följd av inomhusluften. Under den tioåriga programperioden ska det etableras ett förfarande för normal fastighets-hållning, där byggnadernas skick, ändamålsenlighet och användarnas erfarenheter regelbundet kontrolleras och situationen bedöms i multiprofessionellt samarbete. För finansieringen av programmet föreslås ett anslag på 1,5 miljoner euro under statsrådets kanslis huvudtitel (23.01.25). Utskottet betonar behovet av långsiktigt arbete för att minska problemen med inomhusluften i byggnader. Programmet förutsätter åtgärder inom flera förvaltningsområden, och dess mål kan indirekt stödjas också i andra projekt, exempelvis totalreformen av den sociala tryggheten, totalreformen av markanvändnings- och bygglagen och till exempel kompetenscentret Keinos arbete för en hållbar och innovativ offentlig upphandling. Utskottet anser det viktigt att påskynda konkreta åtgärder för att hjälpa dem som lider av problem med inomhusluften.

Utskottet anser att principerna för hållbar finansiering bör befrämjas både på finsk och europeisk nivå. Klassificeringen av koldioxidsnåla investeringsobjekt påskyndar att morgondagens investeringsbeslut fattas utifrån rätt incitament.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Miljöutskottet föreslår

att finansutskottet beaktar det som sägs ovan.

Utlåtande MiUU 6/2019 rd

Helsingfors 7.11.2019

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Hannu Hoskonen cent
vice ordförande Tiina Elo gröna
medlem Inka Hopsu gröna
medlem Petri Huru saf
medlem Mai Kivelä vänst
medlem Johan Kvarnström sd
medlem Sheikki Laakso saf (delvis)
medlem Niina Malm sd
medlem Sari Multala saml
medlem Mikko Ollikainen sv
medlem Mauri Peltokangas saf
medlem Saara-Sofia Sirén saml
medlem Katja Taimela sd
medlem Mari-Leena Talvitie saml
medlem Ari Torniainen cent.

Sekreterare var

utskottsråd Marja Ekroos.

Utlåtande MiUU 6/2019 rd Avvikande mening 1

AVVIKANDE MENING 1

Motivering

Finländarnas nationella intresse står alltid i fokus för Sannfinländarnas politik, och är utgångspunkten för det vi arbetar för. Vi erbjuder finländarna arbete, trygghet och rättvisa. Ingen ska lämnas ensam. Alla finländare ska garanteras goda förutsättningar för framgång genom arbete och företagsamhet.

För det första understryker Sannfinländarnas riksdagsgrupp att inga stöd för produktion av vindkraft bör ingå i stödsystemen eftersom vindkraft redan nu är det billigaste sättet att producera el bland de alternativa metoderna för landbaserad elproduktion. Likaså anser vi att vindkraftsbyggandets olägenheter, såsom buller, rörliga skuggor och andra olägenheter, inte alls har beaktats i stödlösningarna. Vi kräver därför att utbetalningen av stöd avbryts tills alla hälsoundersökningar har utförts. Vi påminner också om att olika vindkraftsbolag medvetet har överdrivit sektorns selsättningseffekter när de marknadsför projekten i fråga bland annat hos kommunerna. Också detta försätter utbetalningarna av vindkraftsstöd i en ”gråzon”, eftersom ett villkor för utbetalning av stöden är att myndigheterna får korrekt information genom hela tillståndsprocessen. Likaså anser Sannfinländarna att det i stället för produktionsstöd för förnybara energikällor är viktigare att satsa på finansieringen av produktutveckling, forskning och investeringsstöd. Då går det att vidareutveckla tekniska lösningar för att minimera de specifika utsläppen från kol- och oljedrivna kraftverk. Sanningen är trots allt att det kommer att dröja decennier innan exempelvis kol-drivna anläggningar läggs ner på andra håll i Europa. Vi måste enligt vår riksdagsgrupp också hålla dessa kraftverk i drift just på grund av försörjningsberedskapen. Det är också klart att spektret av företagsstöd i fortsättningen måste granskas till exempel så att man under en tillräckligt lång övergångsperiod begränsar sig till företag som genom startstöd och investeringsstöd kan sysselsätta finländare och ta fram produkter och tjänster som på lång sikt är lönsamma i sig. Vi vill inte heller fasa ut de så kallade miljöskadliga stöden, eftersom det i allt högre grad skulle innebära att lönsamheten för vårt jordbruk försämras.

Frågekomplexet är starkt förknippat med regeringens ambitiösa klimatmål samt andra strukturella förändringar och skattereformer som vi sannfinländare inte kan stödja. Ett bra exempel på en sådan dålig reform är just den ekologiska skattereformen, som inbegriper både osaklig skattebehandling av torv och avskaffande av skattesänkningen för paraffinisk diesel. Det är just sådana negativa reformer som, åtminstone på lång sikt, leder till verkliga nackdelar för både företagen och vår industri. Vi anser också att regeringens mål om koldioxidneutralitet (år 2035) är en helt misslyckad idé. Det blir också mycket dyrt för både invånare och företag.

Å andra sidan bör vi mer ta fasta på mögelsanering och sanering av inomhusklimat i offentliga byggnader. Sannfinländarna anser att ingen längre ska behöva bo eller vistas i fukt- eller mögelskadade lokaler. Därtill anser vår riksdagsgrupp att omsorgen om byggbeståndet bör prioriteras på den politiska agendan eftersom byggnaderna utgör en stor del av vår nationalförmögenhet.

Likaså vill både vår utskottsgrupp och vår riksdagsgrupp påminna om att även om naturvården i sig är viktig i vissa regioner i vårt land, behöver man inte anställa ny visstidsanställd personal

Utlåtande MiUU 6/2019 rd Avvikande mening 1

inom denna sektor, åtminstone inte nu. Som grupp anser vi inte att det är bra att den sittande regeringen ökar personalkostnaderna så att det leder till en kraftig ökning av personalstyrkan och utgifterna för just tidsbegränsade beredningsuppgifter inom naturskyddet, i synnerhet som dessa jobb kan ses som skyddade verkstäder som upprätthålls av den gröna vänstern. Vi vill därför minska personalkostnaderna just inom denna sektor.

Det bör också noteras att vi i vår egen alternativa budget, liksom i planen för de offentliga finanserna för 2020—2030, föreslår vissa begränsningar i och överföringar av anslag för anskaffningsutgifter för naturområden. Därför föreslår vi att anslag överförs från förvärv och skydd av naturområden till tryggheten av stöd för hållbart skogsbruk (Kemera). På så sätt kan vi allt aktivare vårda våra skogar och på så sätt garantera skogsindustrins virkesförsörjning även i fortsättningen.

I dagens samhälle är det också viktigt att beakta att det för den som flyttar till arbete är väsentligt att inte bli sittande med två bostäder. Därför vill vår riksdagsgrupp införa ett flyttbidrag som motiverar att ta ett jobb också när det jobbet kräver att man flyttar till annan ort och får ökade kostnader. Flyttbidraget kunde först testas i ett pilotprojekt. Likaså föreslår vi ytterligare satsningar på rörlighetsunderstöd. För det ändamålet skulle man kunna få understöd om arbetet varar i minst två månader, eller om resan till ett heltidsarbete tar mer än tre timmar eller till ett deltidsarbete mer än två timmar per dag.

För en tid sedan var det igen De bostadslösa natt i Finland. Antalet bostadslösa i Finland är cirka 5 000, varav ungefär en femtedel står helt på bar backe. De senaste åren har utvecklingen varit positiv men under 2000-talet har läget ändå inte ändrats väsentligt, åtminstone inte för finländarnas del. Vi sannfinländare är i synnerhet förvånade över att infödda finländare saknar bostäder, medan de som kommit annanstans ifrån däremot får bostad, till och med i möblerat skick.

Den primära lösningen på bostadslösheten är att hitta en egen bostad, och för att nå det målet måste man tillämpa och vidareutveckla olika slags instrument.

Eftersom bostadslösheten är ett problem som berör flera förvaltningsområden föreslår Sannfinländarna ett tväradministrativt och samarbetsinriktat handlingsprogram. Syftet är att hitta lösningar på problemen hos de olika grupperna av bostadslösa genom en modell där man försöker hitta tak över huvudet för alla finländare.

Överlag behöver vi göra mer för att motverka de höga boendekostnaderna. Enligt vår riksdagsgrupp är en bra metod just att sänka överföringspriserna för el samt att häva nätbolagens monopolställning. Elöverföringen står för en tämligen stor del av konsumentens elräkning. Den nuvarande överföringsprissättningen är ren inkassering som man inte ens hittar företagsekonomiska grunder för. Enligt Sannfinländarna är en sänkning av kostnadsnivån för elöverföringen ett viktigt mål. Vi föreslår alltså att regeringen vidtar åtgärder för att se till att elöverföringens andel av en konsumentens elräkning kan hållas på en rimlig nivå. Vi sannfinländare vill inte heller höja beskattningen av uppvärmningsbränslen, vilket regeringen gör genom att hänvisa till det gemensamma klimatarbetet. Vi vill också hjälpa den inhemska industrin att stanna kvar i landet. Därför föreslår vi att energiskatten sänks till miniminivån i EU.

Utlåtande MiUU 6/2019 rd
Avvikande mening 1

Avvikande mening

Vi föreslår

att finansutskottet beaktar det som sägs ovan.

Helsingfors 7.11.2019

Mauri Peltokangas saf
Petri Huru saf
Sheikki Laakso saf

Utlåtande MiUU 6/2019 rd
Avvikande mening 2

AVVIKANDE MENING 2

Motivering

Vi instämmer i huvudsak i miljöutskottets utlåtande men vill betona följande aspekter:

Regeringen inför genast i början av ramperioden vissa anslagshöjningar av engångsnatur utan att närmare redogöra för hur kostnaderna ska täckas. Den totala anslagsnivån för miljöministeriets huvudtitel sjunker under ramperioden från 278 miljoner euro till 205 miljoner euro.

De satsningar som görs på naturskyddet är värda att understöda. Det är dock oroväckande att regeringen inte har redogjort för hur de ökande kostnaderna ska täckas. Miljöfinansieringen för de följande åren är osäker, om statsfinanserna inte har en hållbar grund. En balanserad ekonomi garanterar hållbarheten och eventuella klimatinvesteringar också på lång sikt.

Dessutom bör det noteras att kampen mot klimatförändringen och stödet till den biologiska mångfalden bör mätas mer genom genomslagskraft och resultat än genom de penningbelopp som används. Till exempel kan omfattande utsläppsminskningar genomföras genom att bland annat gallra ut skadliga företagsstöd.

I synnerhet för företagsverksamheten är det viktigt att säkerställa en stabil och förutsägbar verksamhetsmiljö. Därför behövs det långsiktiga riktlinjer. Vi väntar fortfarande på beslut om riktlinjerna. Tyngdpunkten i företagsstöden bör flyttas i en riktning som stöder produktutveckling och utsläppsfria lösningar, och företagsstöd som är skadliga för miljön och klimatet bör gallras ut. Nu ser regeringen i stället till att dessa skadliga stöd byggs ut.

Vi uppmanar regeringen att fortsätta och ytterligare stärka den budgetering utifrån hållbar utveckling som inleddes under föregående period. Verktygen för den ekonomiska politiken, såsom beskattning och budgetering, måste i ökad utsträckning utnyttjas i bekämpningen av klimatförändringen.

Avvikande mening

Vi föreslår

att finansutskottet beaktar det som sägs ovan.

Helsingfors 7.11.2019

Saara-Sofia Sirén saml
Sari Multala saml
Mari-Leena Talvitie saml